

**ГОДИШНА ПРОГРАМА
ЗА РАБОТА НА ОПШТИНСКИОТ СОВЕТ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА НА
ДЕТСКО ПРЕСТАПНИШТВО ЗА 2026 ГОДИНА**

Наслов на програмата: Програма на Општинскиот Совет за превенција на детско престапништво	
Град/општина	Пробиштип
Сектор (организациона единица) надлежен за спроведување на програмата	Одделение за јавни дејности Општинскиот Совет за превенција на детско престапништво
Вид на програмата	Хоризонтална ☐ Вертикална
Правна основа	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Законски обврски (локална самоуправа, закон за темата/областа, ЗЕМ, дискриминација и сл) ✓ Закон за локална самоуправа, Закон за правда на децата, Закон за еднакви можности ✓ Државен Совет за превенција на детско престапништво ✓ Национална Стратегија за превенција и правда за децата 2022-2027
овед/опис на програмата	<p>Програмата на Општинскиот совет за превенција на детското престапништво се заснова на три основни столба: I. институционална соработка, II. едукација и III. психолошко-социјална поддршка. Овие столбови претставуваат клучни предуслови за ефективна превенција од детско престапништво со акцент на зајакнување на менталното здравје, кое е тесно поврзано со проблематиката.</p> <p>I. <u>Институционалната соработка</u> подразбира интегрирано делување на сите релевантни локални институции во спроведувањето на програмата.</p>

II. Едукацијата вклучува организирање предавања, дискусии, кампањи, работилници и интерактивни активности, насочени кон подигање на свеста и стекнување на знаење и вештини.

III. Психолошко-социјалната поддршка се однесува на ангажирање на стручни профили на луѓе од локалната заедница за пружање на емоционална поддршка, социјална инклузија и јакнење на личноста на децата.

❖ Институционалната соработка – со цел за реализирање на предвидените активности Општинскиот Совет за превенција на детско престапништво ќе ја продолжи веќе воспоставената соработка и координација со институциите на локално ниво како МВР Пробиштип, Јавна Установа Центар за Социјални работи, основните општински училишта и средното општинско училиште.

❖ Едукацијата ќе опфати предавања за превенција од пороци и ризични однесувања кај децата и кампањи на социјалните мрежи, како и информирање за законските мерки според Законот за правда на деца при вршење на престапи од деца.

Психолошко-социјалната поддршка е со фокус за подигање на свеста кај децата за правилно и одговорно користење на дигиталните платформи, заради високиот степен на влијание за појава на негативно однесување, а со тоа и потенцијал за вршење на детско престапништво. Исто така ќе бидат опфатени обуки за негативното влијание на игрите на среќа врз децата бидејќи е важно да се превенира за да се спречи нивната употреба подоцна во животот. Игрите на среќа имаат влијание врз менталното здравје и можат да поттикнат несоодветно однесување.

- Истражувањата покажуваат дека причините за детското престапништво произлегуваат од повеќе фактори, а овде ќе се земат во предвид оние кои се дел од современиот начин на живот.

Така фокус се става на технологијата и нејзиното сè поголемо влијание врз севкупниот живот, особено подемот на вештачката интелигенција во склоп на нереално креирани содржини кои се дел

од платформите што ги користат децата, што носи свои ризици и потреба за едукација за правилна употреба и заштита.

Втората значајна тема во рамки на психолошко-социјалната поддршка на кое ќе се работи е развој на емоционалната интелигенција или подобрување на управувањето со личните емоции.

Анализата на националните и меѓународните извештаи покажува дека детското престапништво претставува континуиран и сериозен проблем во локалните заедници. Поради тоа, многу е важно да се подигне нивото на рана идентификација на ризиците и да се спроведуваат ефикасни превентивни мерки. Државниот совет за превенција на детското престапништво спроведува годишни програми и акциски планови кои се фокусираат на континуирана соработка со општинските совети за превенција, обуки и едукација. Овде се нагласува потребата од јакнење на општинските совети во мапирање на проблемите со детското престапништво и превенција за нивно намалување и спречување. Овие мерки се дел и од Националната стратегија за превенција и правда за деца (2024-2027) и се клучни за обезбедување безбедна средина за развој на децата.

Актуелно во нашата општина е што во континуитет се реализираат предавања и едукативни кампањи за превенција на детско престапништво преку Општинскиот совет за превенција на детско престапништво во општина Пробиштип кој се формираше во текот на 2017 година согласно Одлуката која се објави во Службен гласник на општината. Општинскиот совет за превенција на детско престапништво се формираше како тело што има за цел да координира и превзема локални активности за превенција на детското престапништво преку соработка центарот за социјални работи, МВР во Пробиштип, образовните институции и други релевантни субјекти.

Советот има обврска да носи програми и планови за превенција, да следи нивна имплементација и

да врши евалуација на ефектите од превентивните активности.

Овој процес може да се подели на следните локални ресурси и правни темели:

Човечки ресурси за реализација на Програмата:

Членовите на Општинскиот Совет за превенција на детско престапништво, стручната служба од Меѓуопштинскиот Центар за социјална работа, стручните служби од училиштата, лица од НВО сектор

Правна основа и тело за спроведување на Програмата

Одлуката на Советот на Општина Пробиштип од 2017 година за формирање на Општински совет за превенција од детско престапништво, е една од инструментите со кои се постави цврстата основа за реализирање на активности насочени кон заштита на правата и интересите на децата од нашата општина. Оваа Одлука овозможува спроведување на конкретни мерки на локално ниво, согласно Законот за правда за децата, со кој државата постигна усогласеност со меѓународните стандарди за правда за децата. Со овој Закон се уредуваат и мерките на помош и заштита на децата жртви на дејства, кои со закон се предвидени како кривични дела и на децата сведоци и мерките за превенција на детско престапништво.

Целта на Законот е да го заштити приоритетниот интерес на детето, спречувајќи го криминалот, насилството и секој облик на нарушување на неговите слободи и права. Законот обезбедува услови за целосен и правилен развој на децата, третирајќи како приоритет и заштитата на децата сторители на дела квалификувани како кривични или прекршочни активности, преку нивна социјализација, воспитување и ресоцијализација, со цел спречување на повторување на престапите. Правата и слободите на детето се не само уставно загарантирани во Република Северна Македонија, туку и строго заштитени преку Конвенцијата за правата на детето и останатите меѓународни договори кои го дефинираат достоинството и статусот на детето.

Заштитата, воспитувањето, ресоцијализацијата и оптималниот раст и развој на детето претставуваат фундаментален приоритет и цел на националните и локални политики и дејства.

Општинскиот Совет за превенција на детското престапништво работи според усвоен Деловник што ја регулира процедурата за неговото конституирање и функционирање. Според Деловникот, Советот се обврзува еднаш годишно да изготвува Годишна програма, која се усвојува од страна на Советот на општината и опфаќа следење на состојбите во областа на детското престапништво, иницирање мерки за нивно подобрување, како и развој на програми за активно вклучување на заедницата во превенцијата и третманот на деца сторители на кривични дела и прекршоци предвидени со закон. Дополнително, еднаш годишно, Општинскиот Совет поднесува извештај за спроведените активности до Државниот Совет за превенција на детското престапништво.

Буџетирањето на оваа Програма ќе биде родово одговорно што подразбира вклучување на родовата перспектива во сите фази на предвидувањето на финансиските средства. Ова значи обезбедување и распределбата на ресурси кои ги земаат во предвид финансиска поддршка на активностите насочени подеднакво и на девојчиња и момчиња, како и на деца со посебни потреби.

Актуелни светски практики и трендови за превенција на детско престапништво во 2025 година се засноваат на неколку клучни принципи и иновации:

-работа со деца во рана возраст, за идентификација и управување со ризик-факторите уште од најрана возраст

-активно вклучување и јакнење на семејството, обезбедување стручна, психолошка и социјална поддршка за родители и старатели.

-училишта, центри за социјална работа, полиција, невладини организации кои заеднички работат за превенција – преку едукативни и рекреативни програми, менторство и поддршка на младите во ризик.

	<ul style="list-style-type: none"> - спроведување програми за како советување, медијација и надзор на младинци - социјална инклузија преку образование, стекнување на вештини, спорт, волонтерство – се настојува децата да се активни членови на заедницата и да се развиваат добри односи со врсници и професионалци.
<p>роцес на донесување на програмата или идентификување на точки за подобрување</p>	<p>Програмата за Општинскиот Совет за превенција на детско престапништво се изработува од страна на Претседателот на Општинскиот Совет за превенција на детското престапништво и се гласа од сите членови на ова тело, а потоа се предлага на Советот на општината.</p> <p>Програмата за превенција на детското престапништво потоа се усвојува на Советот на општината.</p> <p>Во текот на 2026 година ќе се спроведат нови активности, додека претходно започнатите ќе бидат целосно завршени до крајот на тековната година, согласно усвоената Програма. Во случај на појава на потреба за дополнување или унапредување на Програмата за 2026 година, врз основа на оценките на членовите на Општинскиот совет за превенција на детското престапништво, како и поради новонастанати потреби и промени во заедницата, Програмата може да биде ревидирана и соодветно адаптирана.</p> <p>Во рамки на програмата, најпрво ќе се изврши анализа и мапирање на областите на делување, односно идентификација на најкритичните точки поврзани со детското престапништво.</p> <p>Ова ќе биде поврзано со активностите на истражувачката работа, кои се потребни за програмата и ни даваат насоки каде постои најголема потреба од конкретни интервенции и активности.</p>
<p>ел на програмата или цели и опис</p>	<p>Целта на Програмата е: Намалување на детското престапништво на територијата на општина Пробиштип и интегрирање на родовата</p>

	<p>компонента за обезбедување еднаков пристап до превентивни мерки и поддршка за сите деца.</p> <p>Подделите на Програмата се следните:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Зајакнување на институционалната соработка на локално ниво во насока на превенција на детското престапништво, - Подигање на свеста и едукација за детско престапништво, последици, казни и мерки - Овозможување пристап до психолошко - социјална поддршка за деца и професионалните служби во рамки на институциите
<p>ерки (или тематска област)</p>	<p>Во следниот дел се наведени неколку клучни МЕРКИ (тематски области) на Програмата:</p> <p>Мерка 1: Обезбедување техничка поддршка преку изработка и дистрибуција на документи и протоколи</p> <p>Мерка 2: Унапредување на институционалната соработка помеѓу локалните образовни, социјални служби, полиција и граѓански организации, за заедничка превенција и намалување на случаите на детско престапништво</p> <p>Мерка 3: Истражувачка работа за идентификување на факторите и трендовите на детското престапништво</p> <p>Мерка 4: Систематска едукација преку разни форми на предавања, јавни кампањи и интерактивни активности</p> <p>Мерка 5: Изградба на сеопфатен систем за психолошко-социјална поддршка на децата за одржување на стабилно ментално здравје</p>
<p>чекувани резултати од мерките</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Намален број на случаи на детско престапништво во општината. ✓ Унапредени знаења кај децата и службите во образованието за детското престапништво, законските мерки и казни поврзани со него.

✓ Зајакната институционална соработка и координација меѓу релевантните субјекти во заедничките активности за превенција на детското престапништво.

✓ Подобро ментално здравје и емоционална стабилност кај децата преку системска психолошко-социјална поддршка.

Целта на Програмата ќе се смета за остварена со значително намалување на бројот на престапи извршени од деца. Дополнително, ефектите од применетите мерки ќе се одразат во унапредено знаење и разбирање на детското престапништво, релевантната законска регулатива и применливите казни мерки.

Програмата ќе овозможи континуирана соработка помеѓу надлежните институции и нивна поголема посветеност на активности насочени кон превенција на детското престапништво.

Исто така, посебен акцент ќе се стави на промовирање и поддршка на стабилното ментално здравје на децата, како клучен предуслов за здрав развој и спречување на нивна вклученост во престапништво.

Програмата ќе обезбеди рамноправно вклучување на момчињата и девојчињата, деца во социјален ризик и деца со посебни потреби во сите обуки, кампањи и активности поврзани со едукацијата за детското престапништво, како и во активностите за здравствена заштита. Исто така, ќе се обезбеди еднаков пристап и активно учество на жените и мажите во мерките за унапредување на сопственото здравје и превенција од здравствените ризици.

Краткорочните резултати од програмата за превенција на детското престапништво вклучуваат зголемено знаење и свест кај децата и целокупната локална заедница за причините и последиците од детското престапништво, со реализацијата на конкретни превентни активности насочени кон намалување на ризикот

	<p>од вклучување на децата во престапи. Во овој период се очекува и подобрена меѓуинституционална соработка и воспоставување на механизми за континуирани активности за превенција на ризични однесувања кај децата. Краткорочните резултати ќе покажат дека во сите активности на програмата подеднакво се вклучени и момчињата и девојчињата, децата во социјален ризик, деца со посебни потреби, како и жените и мажите во соодветните активности, со евиденција преку списоци за присуство. Ова ќе овозможи докажување за родово инклузивна примена на мерките и зајакнување на превенцијата на детското престапништво преку активна вклученост на сите засегнати страни.</p> <p>Долгорочните резултати од програмата за превенција на детското престапништво значат систематско и одржливо намалување на стапката на детско престапништво. Исто така, овие резултати вклучуваат значајно унапредување на знаењата и свест за последиците од детско престапништво, како и знаења за здравствената заштита кај жените и мажите, но и континуирана грижа за здравјето и одржување на превентивните здравствени мерки. Овие долгорочни ефекти придонесуваат кон создавање на стабилен и одржлив систем за превенција и заштита на децата, како и зајакнување на капацитетите на институциите во нивната улога на поддршка и превенција</p> <p>Долгорочното влијание се манифестира во создавање на општа позитивна клима која ги поддржува правата на детето, превенцијата и раната интервенција, со што се овозможува здрав и квалитетен развој на децата, намалување на престапите и интеграција на децата во општеството. Долгорочните резултати од превентивните активности за здравствената заштита ќе се согледаат во намалување на процентот на здравствени интервенции кај жителите.</p>
изици	<p>Ризиците за реализација на програматаби се однесувале на недоволна соработка или ангажираност на релевантните институции, слаба</p>

	<p>мотивација и ниско учество на целната група и недоволна мотивација и учество во предвидените активности на членовите на Општинскиот совет за превенција од детско престапништво (ОСПДП)</p>
уџет на програмата и извори на финансирање	21.500 мкд од буџетот на Општина Пробиштип
ледење и известување/евалуација	<p>Координаторот на ОСДП од одделението за јавни дејности ќе го следи извршувањето на Програмата, според однапред подготвен план за мониторинг. Општинскиот Совет за превенција на детско престапништво изработува извештај најмалку еднаш годишно, кој се доставува до Советот на општина Пробиштип и до Државниот Совет за превенција на детско престапништво.</p> <p>Податоци за индикаторите може да се добијат од самите евиденции од институциите и организации кои директно работат со деца, МВР, ЈУ Центар за Социјални работи, останатите социјални служби и здравствените установи.</p> <p>Мерењето на нивото на задоволство на корисниците ќе се реализира со дистрибуција на евалуационен лист на учесниците во активностите.</p> <p>Промоцијата на реализираните активности ќе се спроведува преку социјалните мрежи и локалните публикации.</p> <p>Ефикасноста и ефективноста ќе се мери преку редовно собирање и анализа на податоци за извршените активности и постигнатите резултати во однос на поставените цели, следење на резултатите за намален број на случаи на детско престапништво од евиденцијата во МВР и ЈУ Центар за социјални работи, број на реализирани здравствени прегледи и разговор со фокус групи за здравствената состојба.</p> <p>Континуирано ќе се вршат ревизии и самопроценки за да се утврдат слабостите и можностите за подобрување.</p>
авршни и преодни одредби	

Изработка на Годишен извештај за работењето на Општинскиот Совет за превенција од детско престапништво за 2025 година	Бројот на превентивни мерки и активности спроведени во текот на годината.	Изработен Годишен извештај за работата на Општинскиот Совет за превенција од детско престапништво како и за состојбите во областа на правата на детето и детското престапништво	Април		Општинскиот Совет за превенција од детско престапништво	
Разгледување и усвојување на Годишниот извештај на седница на ОСПДП	Број на разгледани и дискутирани предлог-содржини за Годишниот извештај Број на дадени забелешки, предлози и усвоени измени	Изгласан Годишен Извештај на Состанок на ОСПДП	Април		Општинскиот Совет за превенција од детско престапништво	
Доставување на Годишниот извештај за 2026 година до Државниот совет за превенција на детско престапништво и правда за деца	Потврда за прием од страна на Државниот совет Датум на доставување на извештајот	Доставен Извештај до Државен совет за превенција на детско престапништво и правда за деца	Мај 2026		Координатор на Општинскиот Совет за превенција од детско престапништво	
Усвојување на Годишниот извештај за 2026 година до Совет на Општина Пробиштип	Број на гласови ЗА и Против Објавување во Службен Гласник на Општина Пробиштип	Усвоен Извештај до Совет на Општина Пробиштип	Мај 2026		Координатор на Општинскиот Совет за превенција од детско престапништво	
Објавување на Годишниот извештај за 2026 година на веб страната на	Прикачен, видлив и достапен годишен извештај на веб страната на	Објавен Годишен извештај на официјалната веб-страница на општината	Мај 2026		Лице по информатички технологии при Општина Пробиштип	

Општина Пробиштип	општина Пробиштип					
Состанок за координација со избраните здруженија на граѓани на Јавен повик за реализација на активностите	Број на одржани координациски состаноци со здруженијата избрани преку Јавен повик Број на присутни организации/претставници на состанокот Записник од состанокот со договорени активности и обврски	Одржан состанок со здруженијата на граѓани	Декември		Координатор и Заменик координатор на ОСПДП и Раководител на ЛЕР	
Состаноци со директорите на општинските основни училишта и општинското средно училиште, претседателите и членовите на училишните одбори и на советите на родители за мапирање на главните проблеми со детското престапништво	Број на идентификуван и главни проблеми во областа на детското престапништво Записници од состаноците со дефинирани проблеми на престапништво Број на вклучени училишта, одбори и совети на родители во процесот на мапирање	Креирана база на податоци со проблеми на детско престапништво со причините за појавата Поставени приоритети за понатамошни превентивни активности согласно мапираните проблеми	Јануари-февруари	мкд	Координатор и Заменик координатор и Претседател на ОСПДП	
Организирање состаноци со претставниците од МВР Пробиштип и ЈУ Центар за социјални работи членови и соработници на Општинскиот Совет за превенција на детско престапништво	Записници или извештаи од состаноците Број на присутни членови запишани во список за присуство Поделени задачи за програмските	Зајакната координација и партнерство меѓу Општинскиот Совет, МВР и Центарот за социјални работи Утврдени заеднички активности за превенција на	Еднаш месечно во текот на целата година	мкд	Претседател на ОСПДП	

	активности на ОСПДП	детското престапништво Размена на информации и искуства помеѓу институциите				
Состаноци со граѓанските организации -во текот на имплементација та на програмските активности	Број на одржани состаноци Списоци за присуство Записник од одржаните состаноци Донесени заклучоци за реализираните активности и понатамошни чекори	Јасно дефинирани улоги, одговорности и задачи за секоја организација во имплементација та Следење на текот на реализацијата на активностите	Еднаш месечно во период од февруари до мај		Координатор и Заменик координатор на ОСПДП Раководител на Локален економски развој	
Потпишување на Договор со граѓанските организации за реализација на активностите	Датум на потпишување на договорите Број на вклучени организации во Договорот Број и опис на активности во склучените договори	Потпишани Договори Започната соработка меѓу општината и граѓанските организации за реализација на активностите на ОСПДП Подготвени и правно засновани договори кои овозможуваат доделување на средства, ресурси и одговорности Зголемена ефикасност и отчетност при реализирање на предвидените активности	Декември		Одделение за правни работи при Општина Пробиштип Кординатор и Заменик координатор на ОСПДП	

<p>Спроведување на анкета во училиштата за ризични однесувања</p>	<p>Број на креирани и печатени анкетни листови</p> <p>Број на училишта и број на опфатени ученици и професионални служби со анкетата</p> <p>Број на пополнети анкетни листови</p>	<p>Идентификуван и главни ризични фактори и групи на ученици со зголемен ризик</p> <p>Подготвен извештај со препораки за превентивни мерки и активности</p>	<p>Февруари</p>		<p>Членови од Општински Совет за превенција на детско престалништво</p>	
<p>Презентација за алкохолизам, цигари, дрога и нивното штетно влијание</p>	<p>Број на училишта и број на паралелки опфатени со презентацијата</p> <p>Број на ученици присутни на презентацијата</p> <p>Записник/фотографи од одржаните активности</p>	<p>Подобрена информираност за здравствените, социјалните и правните последици од користење на овие супстанции</p> <p>Поттикната мотивација за здрави животни избори и избегнување на ризични однесувања</p>	<p>Март 2026</p>	<p>мкд</p>	<p>Претседател на ОСПДП</p>	
<p>Презентација за Игри на среќа, скриените опасности и негативните ефекти</p>	<p>Број на училишта и број на паралелки опфатени со презентацијата</p> <p>Број на ученици присутни на презентацијата</p> <p>Записник/фотографи од одржаните активности</p>	<p>Зголемена свесност кај учениците за ризиците од користење на услуги во коцкарници и игри на среќа</p> <p>Подобрена информираност за скриените опасности и последици врз менталното здравје на коцкарниците и игрите на среќа</p>	<p>Април</p>	<p>мкд</p>	<p>Граѓанска организација избрана на Јавен Повик</p>	

		Поттикната критичка мисла и намалена подложност кон надворешни притисоци и реклами за користење на услугите на коцкарниците			
Презентации за детско претсапништво и законски мерки и казни со илустрација преку реални примери	Број на училишта и број на паралелки опфатени со презентацијата Број на ученици присутни на презентацијата Записник/фотографи од одржаните активности	Реализирани презентации за детско претсапништво, законски мерки и казни во училиштата или целни групи Подлабоко разбирање на последиците од престапничко однесување преку реални примери од праксата	Март и Април		Член на ОСПДП од МВР Пробиштип-една презентација Претседател на ОСПДП -една презентација
Безбедно користење на интернетот и препознавање на негативни содржини	Број на училишта и број на паралелки опфатени со презентацијата Број на ученици присутни на презентацијата Записник, фотографии од одржаните активности	Подобрено знаење и вештини за препознавање и избегнување на несоодветни, негативни и штетни интернет содржини Способност за информирано и безбедно користење на дигитални технологии и социјални мрежи Поттикната самозаштита и критичко размислување за онлајн активности	Февруари-Април	мкд	Граѓанска организација избрана на Јавен повик

<p>Развивање емоционална интелигенција: ефективно управување со лутина и бес</p>	<p>Број на училишта и број на паралелки опфатени со презентацијата</p> <p>Број на ученици присутни на презентацијата</p> <p>Записник/фотографи од одржаните активности</p>	<p>Научени вештини и техники за смирување, регулирање и позитивно изразување на емоционалните реакции</p> <p>Подобрена комуникација и намалување на конфликти во училишната средина и заедницата</p> <p>Зголемена самоконтрола и отпорност на провокации и стресни ситуации</p> <p>Развиена емпатија и подобрени односи со врсниците, наставниците и стручните служби</p>	<p>Април-мај</p>	<p>мкд</p>	<p>Граѓанска организација избрана на Јавен повик</p>
--	--	---	------------------	------------	--

Финансиските средства за граѓанските организации се предвидени во Програмата за Локален економски развој и заштита на животната средина врз основа на спроведен Јавен повик предлог проекти на граѓанските организации. Комисијата за избор на граѓански организации проекти релевантни за реализација на Програмата на ОСПДП ги селектираше Здружението граѓани „Црвен Крст“, Пробиштип и Здружение на граѓани „ГРИТ“, Пробиштип.

Програмата влегува во сила со денот на објавувањето во Службен гласник на општина Пробиштип, а ќе се применува од 01.01.2026 година.

Број 26-1101/23
09.12.2025 година
Пробиштип

СОВЕТ НА ОПШТИНА ПРОБИШТИП

Претседател

Бојан Серафимовски

